

Ali Kenanoğlu

kenanoglu@hubyar.org

Aleviliği benimsedikleri inanca, ideolojiye çekmeye ve Aleviliği o doğrultuda yorumlamaya çalışanları çok gördük. Bunların içerisinde Alevi olan da var olmayan da var.

Birçok araştırmacı yazarımız gerçekten bu toplumu, bu topluluğun yaşadıklarını görmüyorlar. Bazıları ise Aleviliğin varlığına dahi sonradan haberdar olmuşlar ilgi duymuşlar, birkaç Alevi dedesiyle sohbet etmişler, birkaç Alevi köyüne gitmişler ve elde ettikleri bilgilerle yalan yanlış Aleviliği yorumlamaya başlamışlar.

Bazen de o birkaç saat veya birkaç gün içerisinde görüştükleri insanlardan dinlediklerinden işlerine gelen kısmını tereyağından kıl çeker gibi çekerek almışlar ve Alevilik diyerek sunmaya çalışmışlardır.

Kimisi Ateist etmiş Alevileri, kimisi İran şiisi , kimisi şeriatçı.

Ben Aleviyim. Hubyar Ocağındanım. Bir Hubyar Dedesinin çocuğuyum. Çocukluğumdan beri Aleviliği yoğun bir şekilde yaşamış birisiyim. Hem de Aleviliği özünde bir ocak merkezinde yaşamış bir insanım. Hubyar Köyü'ndenim.

Hubyar Ocağı, Anadolu da bulunan Alevi Ocaklar içerisinde Hacı Bektaş Ocağından sonra en kitlesel ve en aktif faaliyet gösteren ocakların başında gelmektedir.

Hubyar Köyü Anadolu'nun birçok yöresinden gelen insanlarla dolup taşmaktadır. Yüzyıllardır kurbanlar kesilmekte, cemler yapılmakta , dualar edilmektedir Hubyar yurdunda.

Dedim ya ben böyle bir ocağın merkezinde yetişmiş birisiyim. Hubyar Ocağı üzerine çalışmalar yapıyorum. Ayrıca Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı İstanbul Şubesi-Okmeydanı Cem ve Kültür Merkezinde de yöneticilik yapıyorum.

Dr. Abdulkadir Sezgin ;

Kendisi İmam-Hatip Okulu ve Yüksek İslam Enstitüsünü bitirmiş, Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı muhtelif yerlerde Hatiplik, İmamlık, Müftülük, Yayınevi Müdürlüğü, merkez teşkilatlarda uzmanlık, şube müdürlüğü, daire başkanlığı vekilliği, Müfettiş yardımcılığı, Başmüfettişlik v.b. görevlerde bulunmuş bir Din adamımız.

Bahsettiğine göre Aleviliğe Tekirdağ - Malkara'da yaşadığı bir olay yüzünden merak salmış ve araştırmaya başlamış uzunca zaman yaptığı araştırmalar neticesinde de iki tane de kitap çıkartmış. Birisi Tokat da bir yerel TV de yaptığı konuşmaların yazıya dökülmüş hali diğeri ise "Alevilik Deyince" diye bir araştırma kitabı. Sonradan başka kitap da yayımlandıysa bilemiyorum.

Kitaplarında yaptığı araştırmalar doğrultusunda Aleviliği anlatan ve kardeşlik mesajını vermeye gayret eden Sezgin, Alevileri olduğu gibi kabullenmeyip ancak kendi çizgisinde olduğunu ima etmeye çalışıyor. Sünni-Alevi arasında fark olmadığını çeşitli örneklerle açıklamaya çalışan Sezgin Cem evlerinin varlığını ise hiç kabul etmiyor.

Sayın Sezgin' in Cem Evleri için söyledikleri oldukça ilginç;

- "Alevilik Müslümanlığın kendisidir ve cami dışında ibadethanesi, mabedi yoktur."

- "Ne mimarlık, ne sanat tarihi eserleri arasında bir tek örneği olmayan bu cem evi, yeni çıkartılmış bir meseledir. Yapılmışsa dokunabilecek kuvvet varsa buyursun"

- Türkiye de de Alevilerin ve Sünnilerin tek ibadet yerleri camidir. Buna da şüphe yoktur.diyor (Alevilik Deyince adlı kitabından) . Şimdi ben çocukluğumdan bu tarafa yaşadığım Aleviliğe bakıyorum, bir de sayın Din adamımız Sezgin 'in söylediklerine bakıyorum, ya bizim köy alevi değil ya bizim köyde farklı bir Alevilik var da benden hep gizleniyor, Daha da önemlisi bizim köy de cami varda ben hiç mi göremedim acaba diye düşünüyorum.

Sayın Sezgin , Diğer Alevi köylerinde olduğu gibi Hubyar köyünde de her ev bir cem evidir. Hubyar köyü gibi Sivas -Tokat bölgesinin en yüksek noktasında kurulan bir köyde insanların neden evlerinin bir bölümünü ısıtmak çok zor olmasına rağmen 150-200 m2 ye varan büyüklüklerde yaparlar acaba, ve neden o büyük bölüme cem evi derler acaba, bunu duyduğunuzu ve gördüğünüzü hiç zannetmiyorum çünkü siz hiç Hubyar köyünü görmediniz ki.

Sayın Sezgin Cem evleri eskilerden yapılsa idi bugünlerde ayakta olurdu, bunları yıkabilecek kuvvet hiçbir zaman olmamıştır demeye getiriyor.

Sayın Sezgin, siz Hubyar ocağı gibi kitlesel ve inançlarına sıkı sıkıya bağlı bir ocağın kurucusu olan Hubyar Sultan'ın türbesinin bile Osmanlılar zamanında hem de Hubyarlıların gözleri önünde onların inançlarını aşağılayarak yıktırıldığını biliyor musunuz. Bırakın cem evini, başka inançlara sahip diye ziyaretler bile yıktırılmıştır.

Alevi köylerinde var olan az sayıda camiler (çoğunda yoktur) sonradan yaptırılmıştır. Bir kısmı yeniçeri ocağının kapatılmasından sonra bir kısmı ise 12 Eylül sonrasında yapılan asimilasyon politikalarının sonucudur. Bunlar da bomboş durmaktadır.

Sayın Abdülkadir Sezgin cem evi fikrinin sonradan çıktığını belirterek bunun sebebinin de şöyle sıralıyor.

a- Tek mabet fikrinde şüphe meydana getirmek, böylelikle “Aleviler camiye gitmez” tezini güçlendirerek din birliğini zayıflatmak

b- (Cem evlerini) Dini bir mabet olarak kabul ettirerek, din ve vicdan hürriyeti gölgesi altında illegal örgüt merkezi oluşturmak

c- Kırsal kesimden şehre gelen Alevi vatandaşların “Alevilik”adıyla daha kolay toplanabilecekleri düşünülerek ; siyasi taraftar olarak bulundurulabilecek daha masum ve daha tabii mekanlar elde etmek

d- Şehirlerde ekonomik ve sosyal baskılarla karşılaşan alevi kökenli yurttaşların toplumla entegre olmalarını engellemek

e- Ayrı kimlik ihdas ederek siyasi, ticari güç merkezleri oluşturmak

f- Şehirlerde kaybolan alevi giyim, kuşam, yemek, oyun, türkü gibi mahalli ve folklorik değerleri muhafaza etmek

g- Alevi kimliğini muhafaza ederek köyde dönmeye devam eden “Dede Hakkı” adlı tarikat vergisini şehirde de toparlanabilir hale getirmek.

tüm bu sıralanan sebeplerden ortaya çıkan şu ki Sayın Sezgin, Şehirlerde kurulan Alevi Cem ve Kültür Merkezlerinin varlığından dolayı fena halde rahatsız olmuş ve bu yüzden Alevilerin şehirlerde de asimile edilemeyeceğini düşünmüş olmalı.

Ayrıca esefle karşıladığım ve şiddetle kınadığım bir nokta ise Cem evlerinin illegal örgüt merkezi olarak kullanıldığını bu amaçla şehirlerde cem evlerini yapıldığını ifade etmesidir. Şehirlerdeki cem evleri ne caminin karşıtı olarak ne de başka sebeplerden dolayı yapılmıştır. Cem ve Kültür merkezleri ihtiyaçtan yapılmıştır. Geliniz, Cem evlerini geziniz görünüz ve kanaatinizi ona göre oluşturunuz. Önyargılı olmadan.

Sayın Sezgin’ in Tokat’ da bir yerel TV de söyledikleri (Bu konuşma Ülkenizde Alevilik-Sünnilik Meselesi adlı kitapta yayınlanmıştır) daha da dikkat çekici benim açımdan;

Sayın Sezgin bu konuşmasında Alevi katliamlarını yapan Yavuz Sultan Selim ile bu katliam fetvalarını veren Ebussuud Efendinin Hubyar ile iyi ilişkiler içerisinde olduğunu, bunların Hubyar Sultan'ı ziyaret ettiğini Hubyar Sultan'ın Yavuz ile Ebussuud'a ikramlarda bulunduğunu anlatmakta ve bu sebeple de Ebussuud Efendinin Aleviler ile ne denli sıcak ilişkilerde olduğunu ispatlamaktadır aklınca.

Sn. Sezgin böyle bir konuşmayı Tokat' da yani Hubyar mensubu insanların en yoğun oldukları yerde yapmaktadır. Böylelikle Hubyar'ı kullanarak Ebussuud Efendiyi aklamaya Hubyar' a gönülden bağlı olan o insanlara Yavuz ile Ebussuud'u şirin göstermeye çalışmaktadır.

Bu söylenenler tamamen asılsızdır. Yavuzun padişahlık dönemi 1512-1520 yıllarıdır. Hubyar bu dönemde henüz türbesinin bulunduğu bölgeye gelmemiştir. Kaldı ki Hubyar Sultan Celali isyanlarına katılmış yani Osmanlının haksızlıklarına karşı mücadele etmiştir. Bunlarla ilgili belgeleri de çok yakında yayınlayacağım.

Ayrıca Hubyar köyünde anlatılan ve Hubyar Ocağı Dedelerinin rivayet olarak bildikleri ise Hubyar'ın Sultan IV. Murad ile karşılaştığı ve ona ikramlarda bulunduğu yönündedir. Bu bile sadece rivayetlerden ibarettir. Çünkü Hubyar ile Sultan IV. Murad'ın yaşadıkları dönem birbirlerini tutmamaktadır.

Bilip bilmeden, dahası hiçbir dayanağı olmadan bu tür hassas konularda konuşmanın ve yorum yapmanın anlamı yoktur. Kimse size Hubyar'ı kullanmaz, Hubyar Sultanı kullanarak tarihi saptırmanıza da müsaade etmeyiz sayın Sezgin.

Aleviliği öğrenmek için Alevilerin yaşantılarına bakmak onlarla iç içe yaşamak gerekmektedir.